

Research Paper

Examining the factors influencing the willingness of employees at Islamic Azad University of Bojnord towards childbearing and their awareness of population aging

Zahra Hmidi¹ , Samira Bashirian¹ , Roya Jajvandian² , * Mitra Mahdavian³

1. Instructor, MSC in Nursing, Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery. Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran.
2. Instructor, MSC in Physiology, Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery. Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran.
3. Assistant Professor, PhD Reproductive Health, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery. Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran.

Citation: Hmidi Z, Bashirian S, Jajvandian R, Mahdavian M. Examining the factors influencing the willingness of employees at Islamic Azad University of Bojnord towards childbearing and their awareness of population aging. *Journal of Preventive Medicine*. 2024; 11(3):191-204. [In Persian]

10.48312/JPM.11.3.771.1

Article Info:

Received: 8 Aug 2024
Accepted: 14 Oct 2024
Available Online: 20 Dec 2024

Key Words:

Willingness, Employees,
Childbearing, Population
Aging.

ABSTRACT

Introduction: Childbearing is one of the important demographic components and holds significant importance in social issues. Over the past three decades, fertility in Iran has decreased unprecedentedly. Therefore, we aimed to conduct a study to determine the reasons for the willingness and unwillingness of employees at Azad University of Bojnord to have children and their awareness of population aging.

Methods: This research cross-sectionally-analytical study included the employees of Azad University of Bojnord in 1402 (2023). The data collection tools were demographic information questionnaires and questionnaires on willingness to have children, unwillingness to have children, and demographic awareness. For data analysis, SPSS 26 software was used, and for data description, statistical indices such as mean, standard deviation, and frequency distribution were employed.

Results: In this study, 31.3% of participants were aged between 18-35, and 68.7% were over 35 years old. 32.7% were employees, and 67.3% were faculty members. Additionally, 53.7% were women. In examining the reasons for the willingness to have children, 41.7% had no desire for childbearing, while 36.5% had a positive inclination. Regarding demographic awareness, a relative awareness was observed among the employees (50.9%).

Discussion: The results indicate significant challenges regarding the willingness to have children among employees of Azad University of Bojnord. Given that over 41% of the participants showed no inclination towards childbearing, this matter demands deeper examination of the social, economic, and cultural factors affecting this decision-making. Furthermore, the relative awareness of employees regarding demographic issues, at 50.9%, highlights the need for more educational and promotional programs in this area.

* Corresponding Author:

Dr Mitra Mahdavian

Address: Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran.

Tel: +98 9156135674

E-mail: mitramahdavian1971@gmail.com

Copyright © 2024 The Author[s];
This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License [CC-BY-NC; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>], which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

Extended Abstract

Introduction:

Childbearing constitutes a fundamental component of population dynamics and is a salient issue within the realm of social studies. Conjugal unions and family formation represent the genesis of fertility and the origin of births. From a demographic standpoint, fertility is recognized as the principal determinant of population fluctuations, influencing both sex and age structures, rendering related research of paramount importance compared to other demographic phenomena. Consequently, population policies in numerous nations are primarily oriented towards either mitigating or augmenting fertility rates.

Globally, many countries are experiencing some form of demographic imbalance, confronting associated challenges. Certain societies grapple with the adverse consequences of declining population growth, while others contend with issues arising from unchecked population expansion.

Numerous scholarly investigations, including those by Araban et al. (2020), Dehs et al. (2020), and Erfani et al. (2018), have substantiated the inverse relationship between enhanced educational attainment and fertility rates. Similarly, a literature review by Sadeh et al., examining fertility rates and influencing factors among the Kurdish population in Andimeshk, revealed negative and inverse correlations between both male and female education levels and fertility rates. Their findings indicated that variables such as age, gender, educational level, employment status, social class, sexual preference, and attitude towards fertility collectively accounted for 47.2 percent of the variance in fertility rates.

Insufficient support for women engaged in domestic labor and childcare can precipitate work-family conflict, leading to psychological distress and a reduced inclination towards childbearing. Lutz et al. (2007), in their study titled "The Risk Hypothesis of Declining Fertility," posit that negative population growth will result in a smaller cohort of potential mothers with fewer children in the future, thereby impacting sociological vari-

ables. Sociologically, the perceived ideal family size among young couples has been diminishing, contributing to fertility decline. Furthermore, their research suggests that, from an economic perspective, the disparity between the actual and expected income of young couples has been a contributing factor to declining fertility rates.

Considering the aforementioned issues and the challenges of population aging within Iranian society, the present study was undertaken to ascertain the reasons underlying the willingness and unwillingness of employees at Islamic Azad University of Bojnourd to have children, as well as their awareness of population aging.

Methods:

This study employed a descriptive-analytical, cross-sectional population-based design, conducted in the Iranian calendar year 1402 (corresponding to March 21, 2023 - March 20, 2024), encompassing all employees of Bojnourd Azad University following recruitment. The study population comprised all married employees working at the aforementioned institution, and a census sampling method was utilized.

Data were collected using a questionnaire incorporating sections on demographic information, desire for childbearing, disinclination towards childbearing, and demographic awareness. The content of the demographic awareness questionnaire was developed through a synthesis of existing literature and prior research, involving a review of relevant studies, compilation of materials, and refinement based on the consensus of the research team and subject matter experts. The content validity of the questionnaire was established and confirmed by nursing and midwifery professors. Reliability was assessed using the test-retest method, yielding a correlation coefficient of 0.90. The childbearing intention questionnaire was adapted from a prior Iranian research project investigating the level of childbearing intention and associated factors. All questionnaires utilized a 3-point Likert-type scale (yes = 1, no opinion = 2, no = 3).

For the childbearing intention questionnaire (15 items), total scores ranging from 2205 to 4410 indicated a higher desire for children, while scores

from 4411 to 6625 indicated a lower desire. For the childbearing disinclination questionnaire (25 items), scores from 3675 to 7350 indicated a high disinterest in having children, and scores from 7351 to 11025 indicated a lower disinterest (i.e., a higher desire). For the demographic awareness questionnaire (12 items), scores from 1764 to 3528 indicated a high level of awareness regarding demographic events in Iran, and scores from 3526 to 5292 indicated a low level of perceived preparedness for the demographic event of population aging in Iran.

Statistical analysis was performed using SPSS version 26. Descriptive statistics, including means, standard deviations, and frequency distributions, were employed to characterize the data.

Results:

Results indicated that 31.3% of participants were aged 18-35 years, and 68.7% were over 35 years. The sample comprised 32.7% administrative employees and 67.3% faculty members, with a gender distribution of 53.7% female and 46.3% male.

Analysis of the childbearing desire questionnaire (mean score = 4481) revealed a generally low level of desire for children among the employees. Specifically, 41.7% expressed no desire, while 36.05% indicated a positive desire. The most frequently cited reason for desiring children was a preference for a large family, and the least common reason was having children due to remarriage.

riage.

Examination of the childbearing disinclination questionnaire indicated a general lack of desire for children among the employees. Among the participants, 45.5% expressed a disinclination towards childbearing, while 37.3% held a positive view. The most prevalent reasons for this disinclination were, in descending order: concerns about the child's future, lack of suitable housing and sufficient facilities, and economic problems. The least common reasons cited were the spouse's illness and medication use.

Analysis of the demographic awareness questionnaire revealed a moderate level of awareness among the employees. The highest level of awareness was related to the aging of the Iranian population and the existence of associated problems, while the lowest level of awareness pertained to the country's preparedness for population aging.

Conclusion:

Given the observed decline in individuals' propensity for childbearing, particularly attributed to prevailing economic conditions and anxieties regarding children's future prospects, it is imperative to develop the social, economic, and cultural infrastructure of society. Short-term financial incentives alone appear insufficient to address this complex issue. Societal conditions must be steered towards a trajectory where individuals experience reduced apprehension concerning their offspring's future well-being.

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل موثر بر تمایل کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد به فرزندآوری و آگاهی آنان از پیری جمعیت

زهره حمیدی^۱، سمیرا بشیریان^۱، رویا جاجوندیان^۲، * میترا مهدویان^۳ ID

۱. مربی، کارشناس ارشد پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد، بجنورد، ایران.
۲. مربی، کارشناس فیزیولوژی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد، بجنورد، ایران.
۳. استادیار، دکترای تخصصی بهداشت باروری گروه مامایی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد، بجنورد، ایران.

Use your device to scan and read the article online

Citation: Hmidi Z, Bashirian S, Jajvandian R, Mahdavian M. Examining the factors influencing the willingness of employees at Islamic Azad University of Bojnord towards childbearing and their awareness of population aging. *Journal of Preventive Medicine*. 2024; 11(3):191-204. [In Persian]

چکیده

هدف: فرزندآوری یکی از مولفه های مهم جمعیتی است و در حوزه مسائلی اجتماعی اهمیت زیاد دارد. در طول سه دهه گذشته، باروری در ایران به طور بی سابقه کاهش یافته است. لذا بر آن شدیم که مطالعه ای را با هدف تعیین علل تمایل و عدم تمایل کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد به فرزندآوری و آگاهی آنان از پیری جمعیت را انجام بدهیم.

روش ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است، که به صورت مقطعی، بر روی کارکنان دانشگاه آزاد بجنورد در تابستان ۱۴۰۲ انجام شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه های تمایل به فرزندآوری، عدم تمایل به فرزندآوری و آگاهی جمعیتی بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و به منظور توصیف داده ها از شاخص های آماری میانگین و انحراف معیار و توزیع فراوانی استفاده گردید.

یافته ها: در پژوهش حاضر ۳۱/۳ درصد افراد شرکت کننده سن بین ۱۸-۳۵ و ۶۸/۷ درصد سن بالای ۳۵ سال داشتند. ۳۲/۷ درصد افراد کارمند و ۶۷/۳ درصد هیات علمی بودند. هم چنین ۵۳/۷ درصد از این تعداد زن بودند. در بررسی دلایل تمایل به فرزندآوری، ۴۱/۷ درصد تمایلی به فرزندآوری نداشتند و ۳۶/۰۵ درصد تمایل مثبت داشتند. در بررسی آگاهی جمعیتی، آگاهی نسبی در بین کارکنان دیده شد (۵۰/۹ درصد).

نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده چالش های قابل توجهی در زمینه تمایل به فرزندآوری میان کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد است. با توجه به اینکه بیش از ۴۱ درصد از شرکت کنندگان تمایلی به فرزندآوری نداشتند، این موضوع نیازمند بررسی های عمیق تری در زمینه عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است. علاوه بر این، آگاهی نسبی کارکنان از مسائل جمعیتی، با ۵۰/۹ درصد نشان دهنده نیاز به برنامه های آموزشی و ترویجی بیشتر در این زمینه است.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۸ مرداد ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۳۳ مهر ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۳۰ آذر ۱۴۰۳

کلیدواژه ها:

تمایل، کارکنان دانشگاه، فرزندآوری، پیری جمعیت.

*نویسنده مسئول:

دکتر میترا مهدویان

نشانی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد، بجنورد، ایران.

تلفن: +98 9156135674

پست الکترونیک: mitramahdavian1971@gmail.com

Copyright © 2024 The Author[s].

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License [CC-BY-NC: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>], which permits use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes.

مقدمه:

فرزندآوری یکی از مولفه های مهم جمعیتی است و از جمله موضوعاتی است که در حوزه مسائلی اجتماعی اهمیت زیاد دارد. ازدواج و تشکیل خانواده شروع باروری و منشأ تولد است و از دیدگاه جمعیت شناسی، باروری مهم ترین پدیده تعیین کننده نوسانات جمعیت (ساخت جنسی و سنی) شناخته شده و مطالعات مربوط به آن نسبت به سایر پدیده های جمعیتی از اهمیت بیشتری برخوردار است. از این رو سیاست های جمعیتی در اغلب کشور ها عمدتاً حول محور کاهش یا افزایش باروری اعمال می شود [۱].

اکثر کشور های جهان به نوعی در حالت عدم تعادل جمعیتی قرار دارند و با مسائل ناشی از آن مواجهند. برخی جوامع از نتایج منفی کاهش رشد جمعیت رنج می برند و برخی با مشکلات و مسایل رشد بی رویه جمعیت دست و پنجه نرم می کنند [۲]. در نیم قرن اخیر، تغییرات بنیادی در شکل و ویژگی های خانواده، انتقال خانواده گسترده به هسته ای و به تبع آن کاهش سطح زاد و ولد و باروری در ایران امری محسوس است [۳]. در طول سه دهه گذشته، به ویژه دوره ۱۳۷۵-۱۳۶۵ باروری در ایران به گونه ای بی سابقه کاهش یافت و طی سال های ۱۳۸۵-۱۳۸۲ به کشورهای دارای باروری در سطح یا زیر سطح جایگزینی پیوست. باروری کل (تعداد فرزندان زنده ای که هر زن در طول دوران باروری خود به دنیا می آورد) از حدود ۶/۳ در سال ۱۳۶۵، به ۲/۶ در سال ۱۳۷۵ رسید، که نشان دهنده بیش از ۵۰ درصد کاهش است. در سال ۱۳۹۰ نرخ رشد جمعیت از ۶/۲ در سال ۱۳۸۵، به ۱/۲۹ در سال ۱۳۹۰ رسید. در واقع از سال ۱۳۸۵ به بعد، میزان باروری کل به زیر سطح جایگزینی نسل نزول یافت [۴].

امروزه کاهش گرایش به فرزندآوری به فهرست مسائل جمعیتی و اجتماعی پیوسته است که باید مورد بررسی قرار گرفته و راه حلی برای آن پیدا شود؛ زیرا باعنایت به تغییرات گسترده جمعیتی در طی سه دهه گذشته و مسائل و چالش های جمعیتی ناشی از آن، کاهش سطح باروری تأثیر قاطعی بر میزان رشد، ترکیب و ساختار جمعیتی و تعدیل شتاب افزایش تعداد جمعیت خواهد داشت. در نتیجه توجه به این پدیده و پایش و تبیین آن بیش از پیش، از اهمیت

قابل توجهی برخوردار است [۵]. جمعیت ایران در سال ۱۳۴۶ به بیش از ۲۵ میلیون نفر رسید و این وضعیت منجر به آغاز فعالیت رسمی و اجرای سیاست های تنظیم خانواده در سال ۱۳۴۶ گردید، به گونه ای که ایران به همراه ۲۹ کشور دیگر بیانیه ای در زمینه کنترل جمعیت امضاء کرده و به دبیر کل سازمان ملل متحد تسلیم کردند. روند رشد نزولی آنچنان تا سال ۱۳۹۰ ادامه داشت، که نرخ رشد جمعیت به ۱/۳ درصد رسید و اکنون طبق آمارهای موجود، تعداد متوسط فرزندان هر خانواده ایرانی به ۱/۸ رسیده است. در سرشماری ۱۳۹۰ جمعیت ایران نرخ باروری کل به ۱/۷ رسید، که به این وضعیت، نرخ باروری پایین تر از حد جایگزین گفته می شود [۶،۷].

در دوران کنونی با کاهش تمایل به فرزندآوری روبه رو هستیم و این میزان باروری فعلی، سطح لازم برای جایگزینی مناسب نسل ها را ندارد. کاهش نرخ باروری و به هم ریختگی در توازن سنی کشور، می تواند آسیب های اقتصادی و اجتماعی جبران ناپذیری بر کشور وارد نماید [۳]. مطالعات نشان داده اند که تمایل و گرایش به فرزندآوری و در نتیجه باروری، تابع برخی از عوامل و یا مرتبط با برخی از آن ها است [۷].

اشتغال زنان و استقلال اقتصادی و اجتماعی آن ها، عوامل اقتصادی، عدم وجود تسهیلات رفاهی از جانب دولت ها، برخی نگرش های نادرست، داشتن تحصیلات بالا و حضور بیشتر زنان در مسایل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه و ویژگی های اقتصادی-اجتماعی، جمعیتی و فرهنگی مختلف زنان در این حوزه ها، سن زنان هنگام ازدواج، تعداد فرزندان، سن همسر، سن به هنگام اولین بارداری، خود حمایتی (جسمانی، اجتماعی و روانی)، فناوری های نوین داده ای و ارتباطاتی، آگاهی از وسایل پیشگیری از بارداری، استفاده از تلفن همراه و مشتقات آن و فردگرایی و غیره از جمله این عوامل هستند [۳، ۵، ۷، ۸].

همچنین از دیگر عوامل می توان به افزایش بهداشت و امکانات بهداشتی، توسعه شهرنشینی، کاهش مرگ و میر کودکان، و افزایش اقتدار و بهبود موقعیت زنان دانست. در مطالعات جمعیت شناختی، پژوهش های بسیاری بهبود موقعیت زنان و افزایش استقلال زنان را عامل کاهش باروری دانسته اند [۹، ۱۰].

علل تمایل و عدم تمایل کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد به فرزندآوری و آگاهی آنان از پیری جمعیت انجام دهیم.

مواد و روش‌ها:

این پژوهش یک مطالعه جمعیتی توصیفی است که به صورت مقطعی، پس از کسب مجوز و با هماهنگی دفتر توسعه بر روی کلیه کارکنان دانشگاه آزاد بجنورد در تابستان ۱۴۰۲ انجام شد.

معیارهای ورود این مطالعه کلیه کارکنان متاهل شاغل در دانشگاه آزاد بجنورد و معیار خروج آن عدم تاهل بود. روش نمونه‌گیری به صورت سرشماری بود.

ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای حاوی اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه‌های تمایل به فرزندآوری و عدم تمایل به فرزندآوری و پرسشنامه آگاهی جمعیتی بود. محتوای پرسشنامه آگاهی جمعیتی با بهره‌گیری از منابع و مطالعات موجود تدوین شد؛ به این ترتیب که با بررسی مطالعات مرتبط، مطالب جمع‌آوری و با نظر گروه تحقیق و متخصصان در پرسشنامه گنجانده شد. روایی پرسشنامه به روش اعتبار محتوا، توسط اساتید پرستاری و مامایی و پایایی آن به روش آزمون مجدد با ضریب همبستگی $0/90$ محاسبه و مورد تایید قرار گرفت [۱۶]. هم‌چنین در خصوص پرسشنامه تمایل به فرزندآوری از پرسشنامه دکتر علی منتظری که در طرح تحقیقاتی بررسی میزان تمایل به فرزندآوری و عوامل مرتبط با آن از نگاه مردم شهری و روستایی ایران کار شده بود استفاده گردید. پایایی این پرسشنامه‌ها هم به روش آزمون مجدد با ضریب همبستگی $0/88$ محاسبه و مورد تایید قرار گرفت. پرسشنامه‌ها دارای مقیاس ۳ درجه‌ای گزینه بلی با نمره ۱ نظری ندارم نمره ۲ و خیر با نمره ۳ بود. پرسشنامه تمایل به فرزندآوری دارای ۱۵ سوال، پرسشنامه عدم تمایل دارای ۲۵ سوال و پرسشنامه آگاهی جمعیتی دارای ۱۲ سوال می‌باشد. در پرسشنامه تمایل به فرزندآوری نمره از فاصله ۲۲۰۵ تا ۴۴۱۰ نشان دهنده تمایل بیشتر به فرزندآوری و از ۴۴۱۱ تا ۶۶۲۵ نشان دهنده تمایل پایین

مطالعات متعددی از جمله مطالعه عربان و همکاران، دهش و همکاران و عرفانی و همکاران به تأیید ارتباط بین ارتقاء تحصیلات و کاهش باروری اشاره نموده‌اند [۱۲-۱۰]. در مطالعه‌ی ادیبی‌سده و همکاران با موضوع بررسی میزان افزایش باروری و عوامل مؤثر بر آن در میان طایفه کرد ساکن اندیمشک، نتایج ضرایب همبستگی نشانگر آن است که متغیرهای میزان تحصیلات زن و مرد رابطه منفی و معکوس با میزان باروری دارند. بین متغیر نگرش افراد به باروری و میزان باروری، رابطه و همبستگی مثبت و مستقیم وجود دارد. بر اساس یافته‌های پژوهش متغیرهایی چون سن، جنس، میزان تحصیلات، وضعیت اشتغال، طبقه اجتماعی، ترجیح جنسی و نگرش به باروری مجموعاً $47/2$ درصد از تغییرات میزان باروری را تبیین می‌کنند. متغیرهای میزان تحصیلات زنان، وضعیت اشتغال مرد و نگرش افراد به باروری، سهم بیشتری در تبیین میزان باروری زنان مورد مطالعه را دارد [۱۳].

عدم حمایت از زنان شاغل در کارهای منزل و بچه‌داری باعث ایجاد تعارض کار-خانواده و ایجاد فشار روحی و روانی در آنها و عدم تمایلشان به فرزندآوری خواهد شد [۱۴]. پس این تعارض به آسانی قابل حل نیست، مگر آنکه مانند برخی کشورهای توسعه یافته، مقررات و امکانات حمایتی وسیعی ایجاد شود و مادران بتوانند هنگام کار بیرون، از خدمات مؤسسات ذیربط (مانند مهد کودک و کودکستان) و یا برخی افراد بهره‌مند باشند و تفاهم بیشتری در این باره بین زن و شوهر پدید آید [۱۴]. لوتز و همکاران در مطالعه‌ای با عنوان فرضیه‌ی خطرآفرین کاهش باروری، رشد منفی جمعیت باعث می‌شود تا در آینده مادران بالقوه‌ی کمتر، با فرزندان کمتری وجود داشته باشد، که این بعد بر متغیرهای جامعه‌شناختی نیز اثر دارد. چرا که از بعد جامعه‌شناختی تعداد اعضای خانواده ایده آل از نظر زوج‌های جوان رو به کاهش بوده که این متغیر نیز بر کاهش باروری تأثیر می‌گذارد. هم‌چنین نتایج مطالعه نشان می‌دهد که از بعد اقتصادی، فاصله میان درآمد واقعی و درآمد مورد انتظار زوج‌های جوان بر روند کاهش نرخ باروری مؤثر بوده است [۱۵].

با توجه به موارد فوق و معضلات پیر شدن جمعیت در جامعه ایرانی بر آن شدیم که مطالعه‌ای را با هدف تعیین

در بررسی دلایل تمایل به فرزندآوری، با توجه به نمره پرسشنامه (۴۴۸۱)، تمایل به فرزندآوری در سطح پایینی در بین کارکنان دیده شد. ۴۱/۷ درصد تمایلی به فرزندآوری نداشتند و ۳۶/۰۵ درصد تمایل مثبت داشتند. بیشترین دلیل این تمایل دوست داشتن خانواده پرجمعیت و کمترین دلیل آن فرزندآوری به دلیل ازدواج مجدد بود.

در بررسی دلایل عدم تمایل به فرزندآوری، با توجه به نمره پرسشنامه، عدم تمایل به فرزندآوری در بین کارکنان دیده شد. در بین نمونه ها ۴۵/۵ درصد عدم تمایل به فرزندآوری و ۳۷/۳ درصد نظر مثبت به فرزندآوری داشتند. بیشترین دلیل این عدم تمایل به ترتیب نگران بودن برای آینده فرزند، عدم داشتن مسکن مناسب و امکانات کافی و مشکلات اقتصادی و کمترین دلیل آن بیماری همسر و مصرف دارو بود.

در بررسی آگاهی جمعیتی، با توجه به نمره پرسشنامه، آگاهی نسبی در بین کارکنان دیده شد. بیشترین نمره مربوط به آگاهی از پیری جمعیت ایران و وجود مشکل در رابطه با پیری جمعیت و کمترین نمره در رابطه با آمادگی کشور در برابر پیری جمعیت بود.

تر به فرزندآوری، در پرسشنامه عدم تمایل به فرزندآوری نمره از فاصله ۳۶۷۵ تا ۷۳۵۰ نشان دهنده عدم تمایل بالا به فرزندآوری و از ۷۳۵۱ تا ۱۱۰۲۵ نشان دهنده تمایل بالاتر به فرزندآوری و در پرسشنامه آگاهی جمعیتی نمره از فاصله ۱۷۶۴ تا ۳۵۲۸ نشان دهنده سطح آگاهی بالا از رخدادهای جمعیتی در ایران و از ۳۵۲۶ تا ۵۲۹۲ نشان دهنده سطح پایین آمادگی برای رخداد جمعیتی پیری در ایران می باشد. ملاحظات اخلاقی در این مطالعه رعایت شد و به تمامی شرکت کننده ها این اطمینان داده شد که پاسخ ها به صورت محرمانه باقی خواهد ماند.

برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و به منظور توصیف داده ها از شاخص های آماری میانگین و انحراف معیار و توزیع فراوانی استفاده گردید.

یافته ها:

در پژوهش حاضر ۳۱/۳ درصد افراد شرکت کننده سن بین ۱۸-۳۵ و ۶۸/۷ درصد سن بالای ۳۵ سال داشتند. ۳۲/۷ درصد افراد کارمند و ۶۷/۳ درصد هیات علمی بودند. هم چنین ۵۳/۷ درصد از این تعداد زن و ۴۶/۳ درصد مرد بودند.

جدول ۱: توزیع فراوانی و نمره تمایل به فرزندآوری از دیدگاه کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد						
نمره	خیر		نظری ندارم		بلی	
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۲۲۱	۱۹/۷	۲۹	۱/۹	۱۶	۶۹/۴	۱۰۲
۲۰۵	۱۶/۳	۲۴	۶/۸	۱۰	۷۶/۹	۱۱۳
۳۰۵	۳۷/۴	۵۵	۳۲/۷	۴۸	۲۹/۹	۴۴
۱۸۹	۴۵/۶	۶۷	۱۲/۲	۱۸	۴۲/۲	۶۲
۳۳۷	۵۷/۸	۸۵	۱۵	۲۲	۲۷/۲	۴۰
۳۱۹	۴۹	۷۲	۲۱/۱	۳۱	۲۹/۹	۴۴
۳۲۷	۵۱/۷	۷۶	۱۹	۲۸	۲۹/۳	۴۳
۳۱۸	۴۳/۵	۶۴	۲۹/۳	۴۳	۲۷/۲	۴۰
۲۴۹	۳۴/۷	۵۱	۲/۴	۳۰	۴۴/۹	۶۶
۲۶۶	۳/۶	۴۵	۱۹/۷	۲۹	۴۹/۷	۷۳
۲۷۱	۳۴	۵۰	۱۶/۳	۲۴	۴۹/۷	۷۳

جدول ۱: توزیع فراوانی و نمره تمایل به فرزندآوری از دیدگاه کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نمره	تمایل به فرزندآوری					
	بلی		نظری ندارم		خیر	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بهره مندی از سیاست های تشویقی دولت	۴۱	۲۷/۹	۳۸	۲۵/۹	۶۸	۴۶/۳
فوت فرزند برایم اتفاق افتاده	۲۲	۱۵	۱۵	۱/۲	۱۱۰	۷۴/۱
فرزندى ندارم	۲۵	۱۷	۱۸	۱۲/۲	۱۰۴	۷/۷
به علت ازدواج مجدد دوست دارم فرزند دیگری داشته باشم	۷	۴/۸	۲۹	۱۹/۷	۱۱۱	۷۵/۵
جمع	۷۹۵	۳۶/۵	۴۳۹	۱۹/۹	۹۲۰	۴۱/۷

جدول ۲: توزیع فراوانی و نمره دلایل عدم تمایل به فرزندآوری از دیدگاه کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نمره	عدم تمایل به فرزندآوری					
	بلی		نظری ندارم		خیر	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
داشتن فرزند را دوست ندارم	۸۸	۵۹/۹	۱۴	۹/۵	۴۵	۳/۶
والد بودن را دوست ندارم	۸۳	۵۶/۵	۱۸	۱۲/۲	۴۵	۳/۶
تعداد فرزندان من کافی است	۴۹	۳۳/۳	۱۸	۱۲/۲	۸۰	۵۴/۴
خانواده پرجمعیت را دوست ندارم	۵۴	۳۶/۷	۲۹	۱۹/۷	۶۴	۴۳/۵
از پروسه زایمان می ترسم	۳۱	۲۱/۱	۶۰	۴/۸	۵۶	۳۸/۱
برای داشتن فرزند بیشتر امکاناتم کافی نیست	۳۹	۲۶/۵	۲۷	۱۸/۴	۸۱	۵۵/۱
برای آوردن فرزند دیگر مسکن مناسبی ندارم	۵۲	۳۵/۴	۰	۰	۹۵	۶۴/۶
آوردن فرزند دیگر مشکلات اقتصادی زندگی ام را افزایش می دهد	۴۱	۲۷/۹	۲۳	۱۵/۶	۸۳	۵۶/۵
از نظر روحی و روانی برای بچه دار شدن آمادگی ندارم	۴۴	۲۹/۹	۲۶	۱۷/۷	۷۷	۵۲/۴
نگران تامین آینده فرزندان جدید هستم	۳۳	۲۲/۴	۰	۰	۱۱۴	۷۷/۶
نمی توانم به خوبی فرزندم را تربیت کرده و از او نگهداری کنم	۷۱	۴۸/۳	۲۰	۱۳/۶	۵۶	۳۸/۱
داشتن بچه دیگر، با شغل و مسئولیت های اجتماعی ام تداخل دارد	۵۶	۳۸/۱	۲۵	۱۷	۶۶	۴۴/۹
بچه دار شدن ادامه تحصیل ام را مشکل می کند	۸۴	۵۷/۱	۲۵	۱۷	۳۸	۲۵/۹
سن همسرم مناسب بارداری نیست	۶۷	۴۵/۶	۳۸	۲۵/۹	۴۲	۲۸/۶
اطرافیان با بچه دار شدنم مخالفند	۷۸	۵۳/۱	۳۴	۲۳/۱	۳۵	۲۳/۸
عدم تمایل همسرم به بچه دار شدن	۶۰	۴/۸	۲۵	۱۷	۶۲	۴۲/۲
به علت اختلاف خانوادگی، داشتن فرزند بیشتر مشکلاتم را بیشتر می کند	۷۶	۵۱/۷	۳۰	۲/۴	۴۱	۲۷/۹
با بچه دار شدن، توجه همسرم نسبت به من کم می شود	۸۰	۵۴/۴	۳۱	۲۱/۱	۳۶	۲۴/۵
نگرانی در خصوص کم بودن فاصله بارداری و تهدید سلامتی همسر	۷۲	۴۹	۴۱	۲۷/۹	۳۴	۲۳/۱
مشکلات جسمی ایجاد شده در همسرم در بارداری های قبلی تکرار شود	۷۰	۴۷/۶	۳۸	۲۵/۹	۳۹	۲۶/۵
می خواهم فاصله سنی مناسب بین فرزندانم را رعایت کنم	۶۴	۴۳/۵	۱۹	۱۲/۹	۶۴	۴۳/۵

جدول ۲: توزیع فراوانی و نمره دلایل عدم تمایل به فرزندآوری از دیدگاه کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نمره	خیر		نظری ندارم		بلی		عدم تمایل به فرزندآوری
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۳۲۸	۲۵/۹	۳۸	۵۲/۲	۳۷	۴۹	۷۲	کم بودن سن آخرین فرزند
۳۶۵	۱۳/۶	۲۰	۲۴/۵	۳۶	۶۱/۹	۹۱	به علت مصرف دارو، پزشکان فعلا اجازه بارداری به همسرم نداده اند
۲۶۸	۱۷/۷	۲۶	۱۵	۲۲	۶۷/۳	۹۹	به علت وجود نقص عضو مادرزادی در خانواده ام، از بچه دار شدن هراس دارم
۲۷۰	۱۶/۳	۲۴	۱۹	۲۸	۶۴/۶	۹۵	هنوز زود است، چون تازه ازدواج کرده ام
۷۳۸۲	۳۷/۳	۱۳۶۱	۱۸/۳۴	۶۷۴	۴۵/۵۵	۱۶۷۴	جمع

جدول ۳: توزیع فراوانی و نمره آگاهی جمعیتی از دیدگاه کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نمره	خیر		نظری ندارم		بلی		آگاهی جمعیتی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲۱۴	۱۲/۹	۱۹	۱۹/۷	۲۹	۶۷/۳	۹۹	آیا میدانید جمعیت ایران در حال پیرشدن است؟
۲۲۰	۱۶/۳	۲۴	۱۷	۲۵	۶۶/۷	۹۸	آیا میدانید پیر شدن جمعیت در ایران یک مشکل است؟
۳۱۸	۴۲/۲	۶۲	۳۲	۴۷	۲۵/۹	۳۸	آیا فکر میکنید کشور برای پیر شدن جمعیت آماده است؟
۲۳۴	۲۱/۱	۳۱	۱۷	۲۵	۶۱/۹	۹۱	آیا شما خود را در آینده به عنوان یک سالخورده میبینید؟
۲۵۸	۲۳/۱	۳۴	۲۹/۳	۴۳	۴۷/۶	۷۰	آیا به نظر شما جامعه ایران از نظر فرهنگ و اجتماعی برای پیرشدن جمعیت آماده نیست؟
۲۲۷	۱۸/۴	۲۷	۱۷/۷	۲۶	۶۳/۹	۹۴	آیا فکر میکنید پیری جمعیت در آینده میتواند به چالش هایی همچون بیکاری و نیازهای بهداشتی منجر شود؟
۲۶۱	۲۶/۵	۳۹	۲۴/۵	۳۶	۴۹	۷۲	آیا به نظر شما دولت قادر به اجرای سیاست های خاص برای مدیریت پیر شدن جمعیت نیست؟
۲۷۹	۲۹/۳	۴۳	۲۶/۵	۳۹	۴۴/۲	۶۵	آیا فکر میکنید آموزش و افزایش آگاهی عمومی درمورد پیری جمعیت جهت بهبود شرایط زندگی سالخوردگان ایجاد نشده است؟
۲۲۳	۱۵	۲۲	۲۱/۸	۳۲	۶۳/۳	۹۳	آیا برای شما مسئله پیر شدن جمعیت یک مسئله مهم اجتماعی است؟
۲۷۱	۲۷/۹	۴۱	۲۸/۶	۴۲	۴۳/۵	۶۴	آیا از قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مطلع هستید؟
۲۹۹	۳۴/۷	۵۱	۳۴	۵۰	۳۱/۳	۴۶	کشور/استان و سطح جانشینی (TFR) آیا از آخرین نرخ باروری کلی مطلع هستید؟
۲۵۶	۲۱/۸	۳۲	۳/۶	۴۵	۴۷/۶	۷۰	آیا از معضلات اقتصادی در رابطه با پیری جمعیت اطلاع دارید؟
۳۲۳۵	۲۴/۲۰	۴۲۷	۲۴/۸۸	۴۳۹	۵/۹	۸۹۸	جمع

بحث و نتیجه گیری:

در طول سه دهه گذشته در ایران الزم است عواملی که رفتارها، ایده آله و تمایلات افراد را برای داشتن فرزند تحت تأثیر قرار میدهند، شناسایی و آنها را مبنای سیاستگذاری جمعیتی قرار داد [۱۸]. مطالعه حاضر با هدف تعیین آگاهی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد از پیری جمعیت و

فرزندآوری، پدیده مهمی در حرکات جمعیتی و محور توسعه پایدار برای کشورهایی که سطح جانشینی پایینی دارند، محسوب می شود [۱۷]. با توجه به تغییرات باروری

تمایل و عدم تمایل آنان به فرزندآوری انجام شد.

بدون تردید، فرزندآوری احراز جایگاه والدی یکی از پراحساس ترین جریبات انسانی برای تداوم نسل است، فرزندآوری می تواند موجب افزایش شور و نشاط، سلامت روان و رشد شخصیتی گردد [۱۹]. در بررسی دلایل تمایل به فرزندآوری در این پژوهش، تمایل به فرزندآوری در سطح پایینی در بین کارکنان دیده شد. هم چنین بیشترین دلیل این تمایل به ترتیب دوست داشتن خانواده پرجمعیت، دوست داشتن والد بودن و دوست داشتن فرزند بود. در پژوهش منتظری بیشترین دلایل عنوان شده برای تمایل به فرزندآوری به ترتیب علاقه به بچه، علاقه به والد شدن، عدم کفایت فرزندان فعلی، تحکیم پیوند خاوادگی و علاقه داشتن به خانواده پر جمعیت بودند [۲۰]. آیت الهی در پژوهش خود گزارش داده که خانواده های دارای فرزند بیش از خانواده های بدون فرزند از زندگی خشنود بوده و فرزند را به عنوان سرمایه طلایی برای خوشبختی به حساب می آورند [۲۱].

امروزه تمایل یا عدم تمایل به فرزندآوری، به طور تصادفی شکل نمی گیرد، بلکه بر اساس حذف یا کاهش مجموعه ای از نیازها و هنجارهای درک شده است. در مطالعه آراسته روی ۲۵۰ زن و مرد شهری و ۱۵۰ زن و مرد روستایی میل به فرزندآوری در زنان و مردان شهری بالاتر بود [۲۲]. عباسی در رابطه ناامنی اقتصادی و باروری، سطح باروری پایین را تا حدی ناشی از شرایط ناامن اقتصادی و واکنشی به فاصله بین واقعیات و انتظارات اقتصادی می داند. به طور ویژه، طرفداران نظریه اجتناب از خطر، تأخیر در فرزندآوری را مکانیسم مدیریت رفتاری افراد با توجه به شرایط و یا انتظارات اقتصادی خویش می دانند [۲۳]. در مطالعه حاضر در بررسی دلایل عدم تمایل به فرزندآوری، عدم تمایل به فرزندآوری در بین کارکنان دیده شد. بیشترین دلیل این عدم تمایل به ترتیب نگران بودن برای آینده فرزند، نداشتن مسکن مناسب و امکانات کافی و مشکلات اقتصادی بود.

همسو با مطالعه ما، در مطالعه منتظری هم بیشترین

دلایل برای عدم تمایل به فرزندآوری، نگرانی در مورد آینده فرزندان جدید، نگرانی از شرایط اقتصادی و کافی دانستن تعداد فرزندان فعلی بود [۲۰]. در مطالعه طاووسی و همکاران هم بیشترین دلیل عدم تمایل نگرانی در مورد آینده فرزند و مشکلات اقتصادی عنوان شده است [۲۴]. در مطالعه جهانگیری مشکلات مالی و مسکن و بالا بودن هزینه های فرزند اوری گفته شده است [۲۵]. حسینی، رضوی زاده و مطلق هم در مطالعات خود اصلی ترین عامل عدم تمایل به فرزندآوری را مشکلات اقتصادی اعلام نمودند [۲۶-۲۸]. درزا و مورتی در مطالعه ای خود با عنوان باروری، آموزش و توسعه، دریافتند که از اوایل دهه ۸۰ میلادی کاهش معناداری در میزان باروری بخش ها مختلفی از کشور هند رخ داده است. یافته های مطالعه نشان می دهد که آموزش زنان مهمترین عاملی است که تفاوت های باروری را در سراسر کشور هند تبیین می کند. هم چنین سطح پایین مرگ و میر کودکان و ترجیح والدین در داشتن فرزند پسر منجر به کاهش باروری شده است [۲۹].

در مطالعه حسینی و بگی که با موضوع بررسی تمایلات باروری زنان کرد شهر مهاباد انجام شد، ۶۱/۴ درصد از زنان شرکت کننده به فرزندآوری تمایل نداشتند. همچنین در بررسی تمایل زنان به فرزندآوری برحسب شمار فرزندان آنها، ۳۹/۳ درصد زنان بدون فرزند یا با یک فرزند ۷۷/۷ درصد زنان صاحب دو تا سه فرزند و ۸۶ درصد زنان صاحب بیش از سه فرزند تمایل نداشتند که فرزند دیگری داشته باشند. این مطالعه نشان داد میان زنان با ویژگی های اقتصادی- اجتماعی، جمعیتی و فرهنگی متفاوت، از نظر تمایل به فرزندآوری تفاوت معنی دار وجود دارد [۳۰]. در مطالعه اسحاقی و همکاران که در خصوص چالش های فرزندآوری زنان شاغل انجام شد، آنها هم هزینه های بالای زندگی را دلیل اشتغال آنها عنوان نموده و تأکید کردند که به دلیل هزینه های بالای فرزندآوری، تمایلی به آن ندارند [۷]. بر خلاف یافته های مطالعه ما و مطالعات فوق، شیری و همکاران مقوله درآمد را در این رابطه موثر ندانسته است [۳۱]. همچنین نتایج پژوهشکده آمار در مطالعه کاظمی پور هم حاکی از آن است که بین رابطه فرزندآوری و وضعیت اقتصادی رابطه معکوس وجود داشته، به طوری که افراد با وضعیت اقتصادی بالا خواستار

سیاست گذاری تأثیر بگذارند و نیاز به تحقیقات بیشتر در این زمینه را نشان می‌دهند.

نتیجه گیری:

نتایج این پژوهش نشان‌دهنده چالش‌های قابل توجهی در زمینه تمایل به فرزندآوری میان کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد است. با توجه به اینکه بیش از ۴۱ درصد از شرکت‌کنندگان تمایلی به فرزندآوری نداشتند، این موضوع نیازمند بررسی‌های عمیق‌تری در زمینه عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر این تصمیم‌گیری است باید زیر ساخت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه توسعه پیدا کند و به نظر نمی‌رسد مشوق‌های کوتاه مدت مالی در این امر مؤثر باشد. وضعیت جامعه به سمت و سویی باید سوق داده شود که مردم نگران آینده فرزندان خود نباشند. علاوه بر این، آگاهی نسبی کارکنان از مسائل جمعیتی، با ۵۰/۹ درصد نشان‌دهنده نیاز به برنامه‌های آموزشی و ترویجی بیشتر در این زمینه است. به‌ویژه، افزایش آگاهی درباره پیامدهای پیری جمعیت و تأثیرات آن بر جامعه می‌تواند به تغییر نگرش‌ها و افزایش تمایل به فرزندآوری کمک کند.

در نهایت، این مطالعه می‌تواند به سیاست‌گذاران و مدیران دانشگاه‌ها کمک کند تا با شناسایی دلایل تمایل و عدم تمایل به فرزندآوری، برنامه‌های مناسبی را برای حمایت از خانواده‌ها و ارتقاء آگاهی جمعیتی طراحی کنند.

پیشنهاد می‌شود که تحقیقات آینده شامل نمونه‌های متنوع‌تری از جمعیت‌ها، از جمله گروه‌های سنی مختلف و مناطق جغرافیایی متفاوت باشند تا نتایج قابل تعمیم‌تری به دست آید. برای بررسی روابط علت و معلولی، استفاده از طراحی‌های طولی می‌تواند مفید باشد تا تغییرات در تمایل به فرزندآوری و آگاهی از پیری جمعیت در طول زمان بررسی شود. برنامه‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی در مورد مزایای فرزندآوری و تأثیرات پیری جمعیت می‌تواند به تغییر نگرش‌ها و افزایش تمایل به فرزندآوری کمک کند. این پیشنهادها می‌توانند به بهبود کیفیت تحقیقات آینده و ارائه راهکارهای مؤثرتر در زمینه سیاست‌گذاری‌های

تعداد فرزندان کمتر و در عوض افراد با وضعیت اقتصادی پایین خواستار تعداد فرزندان بیشتری هستند [۳۲]. البته علت فرزند بیشتر در خانوارهای با وضعیت اقتصادی پایین تر ممکن است به دلیل محسوب کردن فرزند به خصوص فرزند پسر در حکم نیروی کار باشد.

در مطالعه حاضر در بررسی آگاهی جمعیتی هم، آگاهی نسبی در بین کارکنان دیده شد. بیشترین نمره مربوط به پیری جمعیت ایران و وجود مشکل در رابطه با پیری جمعیت و کمترین نمره در رابطه با عدم آمادگی کشور در برابر پیری جمعیت بود. در انتها می‌توان گفت برای افزایش نرخ فرزندآوری و حمایت از زوجین، لازم است لذت والدین شدن و کاهش منفی تصورات زوج‌ها از داشتن فرزندان بیشتر و آینده آنها از طریق رونق اقتصادی، حمایت و سیاست‌ها و فرهنگ سازی در جامعه ترویج شود. برای افزایش فرزندآوری لذت پدر و مادر شدن ترویج شده، بینش منفی مردم حذف و رونق اقتصادی ایجاد شود.

این مطالعه تنها شامل کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد بود و ممکن است نتایج به دیگر گروه‌های جمعیتی یا مناطق جغرافیایی تعمیم‌پذیر نباشد. هم چنین به دلیل اینکه این تحقیق به صورت مقطعی انجام شده است، نمی‌توان رابطه علت و معلولی بین متغیرها را به طور قطعی تعیین کرد. استفاده از پرسشنامه‌ها ممکن است منجر به سوگیری‌های پاسخ‌دهی شود، زیرا شرکت‌کنندگان ممکن است تمایل داشته باشند پاسخ‌هایی را ارائه دهند که اجتماعی‌تر یا قابل قبول‌تر به نظر برسند. همچنین این مطالعه ممکن است نتواند به طور کامل عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر بر تمایل به فرزندآوری را شناسایی کند، که می‌تواند بر نتایج تأثیر بگذارد. با توجه به اینکه اکثریت شرکت‌کنندگان بالای ۳۵ سال بودند، نتایج ممکن است برای جوان‌ترها یا گروه‌های سنی دیگر معتبر نباشد. و در آخر داده‌ها تنها در یک بازه زمانی خاص و در یک مکان خاص جمع‌آوری شده‌اند، که می‌تواند بر تعمیم‌پذیری نتایج تأثیر بگذارد.

این محدودیت‌ها می‌توانند بر تفسیر نتایج و پیشنهادات

جمعیتی کمک کنند.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق در پژوهش

این مطالعه دارای تاییدیه اخلاقی به شماره IR.IAU. BOJNOURD.REC.1403. 010 از دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد است.

حامی مالی

این مقاله از طرف هیچ گونه نهاد یا موسسه ای حمایت مالی نشده و تمام منابع مالی آن از طرف نویسندگان تأمین شده است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان در مفهوم سازی و نوشتن مقاله مشارکت کردند. تمامی نویسندگان محتوای نسخه خطی را تأیید کردند و در مورد تمام جنبه های کار به توافق رسیدند.

مفهوم سازی: میترا مهدویان، زهرا حمیدی، روش شناسی: میترا مهدویان، زهرا حمیدی؛ اعتبار سنجی: میترا مهدویان؛ تحلیل: میترا مهدویان، سمیرا بشیریان؛ تحقیق و بررسی: میترا مهدویان، سمیرا بشیریان؛ منابع: میترا مهدویان؛ نگارش پیش نویس: میترا مهدویان، رویا جاجوندیان؛ ویراستاری و نهایی سازی نوشته: میترا مهدویان؛ بصری سازی: میترا مهدویان، رویا جاجوندیان؛ نظارت: میترا مهدویان؛ مدیریت پروژه: میترا مهدویان؛ تأمین مالی: کلیه نویسندگان.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

در اینجا از همکاران دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد به دلیل حمایت از طرح و همکاری، تشکر و قدردانی می شود.

References

1. Farrokh-Eslamlou HR, Vahabzadeh Z, Moeini R, Moghaddam Tabrizi F. Pre-marriage couples fertility attitude following recent childbearing persuasive policies in Iran. *Nursing and Midwifery Journal*. 2014; 11(10). [In Persian] [Link](#)
2. Tavousi M, Motlagh ME, Eslami M, Haerimehrizi A, Hashemi A, Montazeri A. Fertility desire among Iranians living in Tehran: Reasons for desire and disinterest. *Payesh*. 2016; 15(6):663-8. [In Persian] [Link](#)
3. Kalantari S, Abbaszadeh M, Aminmozafari F, Rakeibonab N. The sociological study of attitude to child bearing and it's some related factors (Case study: married youth In Tabriz City). *JAS*. 2010; 21(1):83-104. [In Persian] [Link](#)
4. Kaboudi M, Ramezankhani A, Manouchehri H, Hajizadeh E, Haghi M. The decision-making process of childbearing: A qualitative study. *Payesh*. 2013; 12(5):505-15. [In Persian] [Link](#)
5. Enayat H, Parnian L. The study of cultural globalization and tendency to fertility. *Journal of Woman Society*. 2013; 4(2):109-36. [In Persian] [Link](#)
6. Mahmudian H, Rezaei M. Women and low childbearing action: the case study of Kurdish women. Women's strategic studies. 2012; 14(55):173-225. [In Persian] [Link](#)
7. Eshaghi M, Mohebi SF, Papynezhad S, Jahandar Z. Childbearing challenges for working women; A qualitative study. *Wom Dev Pol*. 2014; 12(1):111-34. DOI: [10.22059/jwdp.2014.51356](#)
8. Mousavi SF, Ghafelebashi MS. A study of attitudes towards childbearing in young families of Qazvin city. *JWFS*. 2015; 1(1):111-134. [In Persian] DOI: [10.22051/jwfs.2014.1504](#)
9. Abbasi Shawazi MJ, Khajesalehi Z. Measuring the impact of independence, social participation, and women's education on the desire to have children (case study of Sirjan city. *Payesh*. 2013; 11(1):45-64. [In Persian] DOI: [10.22059/jwdp.2013.35477](#)
10. Araban M, Karimy M, Armoon B, Zamani-Alavijeh F. Factors related to childbearing intentions among women: A cross-sectional study in health centers, Saveh, Iran. *J Egypt Public Health Assoc*. 2020; 95(1):6. DOI: [10.1186/s42506-020-0035-4](#) PMID: [32813137](#)
11. Dehesh T, Salarpour E, Malekmohammadi N, Kermani SA. Associated factors of pregnancy spacing among women of reproductive age Group in South of Iran: cross-sectional study. *BMC Pregnancy Childbirth*. 2020; 20(1):554. DOI: [10.1186/s12884-020-03250-x](#) PMID: [32962665](#)
12. Erfani A, Nojomi M, Hosseini H. Prolonged birth intervals in Hamedan, Iran: Variations and determinants. *J Biosoc Sci*. 2018; 50(4):457-71. DOI: [10.1017/S0021932017000232](#) PMID: [28625192](#)
13. Adibi Sedeh M, Arjmand Siahpoush E, Darvishzadeh Z. The investigation of fertility increase and effective factors on it among the cord clan in Andimeshk. *JISDS*. 2012; 4(1):81-98. [In Persian] [Link](#)
14. Ghahremani F, Ahmadi Doulabi M, Mahmoodi Z, Nasiri M. The structural factors of social determinants of health on Iranian women's childbearing: A systematic review study. *IJOGI*. 2023; 26(2):99-118. [In Persian] DOI: [10.22038/ijogi.2023.22365](#)
15. Lutz W, Skirbekk V, Testa MR. The low-fertility trap hypothesis: Forces that may lead to further postponement and fewer births in Europe. *Vienna Yearbook of Population Research*. Austrian Academy of Sciences Press; 2006. p.167-92. [Link](#)
16. Montazeri A. Final Report of Research Project: Fertility desire among Iranians living in IRAN: A nationwide study. Tehran: Iranian Institute for Health Sciences Research; 2015. p.1-40. [In Persian]
17. Sadeghi H, Saraie H. Effective factors on mothers' inclination to have children in Tehran. *QJSD*. 2016; 7(27):1-32. [In Persian] DOI: [10.22054/qjsd.2016.5920](#)
18. Abbasi-Shavazi J, Hosseini M. Population trends and policies in Iran: The necessity for comprehensive national population plan. *JPAI*. 2014; 7(13):95-117. [Link](#)
19. Ferdowsi S. Marriage and Islamic foundations, emotional and social relationships, marital relations, healthy fertility. Tehran: Arviji; 2014. [In Persian] [Link](#)
20. Haerimehrizi AA, Tavousi M, Sadighi J, Motlagh ME, Eslami M, Naghizadeh F, et al. Reasons for fertility desire and disinterest among Iranian married adults: A population-based study. *Payesh*. 2017; 16(5):637-45. [In Persian] [Link](#)
21. Ayatollahi Z, Bankipourfard A, Sadat Hosseini S. Family knowledge and population. Tehran: Daftar NashreMaaref; 2015. [In Persian] [Link](#)
22. Arasteh A, Akbariyan A, Asadi F. Comparing factors influencing fertility desire among urban and rural families referring to healthcare centers in Ferdows, Iran, in 2020. *Int J Epidemiol Res*. 2022; 9(3):107-12. DOI: [10.34172/ijer.2022.19](#)
23. Abbasi Shavazi MJ, Khani S. Economic insecurity and fertility: A case study of married women in

- Sanandaj city. JPAI. 2014; 9(17):37-76. [In Persian] [Link](#)
24. Tavousi M, Haerimehrizi A, Sadighi J, Motlagh ME, Eslami M, Naghizadeh F, et al. Fertility desire among Iranians: A nationwide study. Payesh. 2017; 16(4):401-10. [In Persian] [Link](#)
25. Jahangiri J, Ahmadi H, Tabiee M, Moltafet H. Construction of one-child women understanding of childbearing challenges (Participants: One-child women of Ahvaz). Journal of Social Development. 2014; 9(1):85-110. [In Persian] [Link](#)
26. Hosseini H, Pakseresht S, Rezaei M, Mehrganfar M. Qualitative analysis of childbearing action of Arab spouses in Ahwaz City. JPAI. 2014; 9(17):141-69. [In Persian] [Link](#)
27. Razavizadeh N, Ghafarian E, Akhlaqi A. Grounds for low child seeking and delay in child bearing (case study: Mashhad women). Strategy for Culture. 2015; 8(31):73-98. [In Persian] [Link](#)
28. Motlagh ME, Taheri M, Eslami M. Factors affecting the fertility preferences in Iranian ethnic groups. Nursing and Midwifery Journal. 2016; 14(6):485-95. [In Persian] [Link](#)
29. Drèze J, Murthi M. Fertility, education, and development: evidence from India. Pop Dev Rev. 2001; 27(1):33-63. DOI: [10.1111/j.1728-4457.2001.00033.x](#)
30. Hosseini H, Torabi F, Bagi B. Demand for long-acting and permanent contraceptive methods among Kurdish women in Mahabad, Iran. J Biosoc Sci. 2014; 46(6):772-85. DOI: [10.1017/S0021932013000710](#) PMID: [24406051](#)
31. Shiri T, Bidarian S. A survey of the effective economic-demographic factors on the fertility of employed women aged 15-49 in education organization-tehran's 22 district. Sociological Research. 2009; 3(3). [In Persian] [Link](#)
32. Kazemipour S. Measuring youth attitudes towards marriage and understanding its effects and consequences. KSIU. 2009; 13(2):75-95. [In Persian] [Link](#)